

Nortura

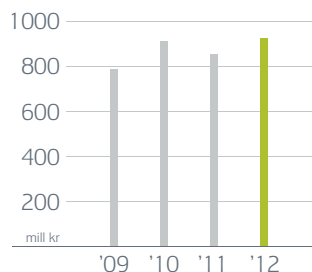
Årsmelding 2012

Utskriftsversjon nøkkeltall, konsernstyrets beretning & årsregnskap

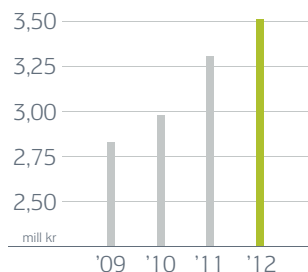

Nøkkeltall

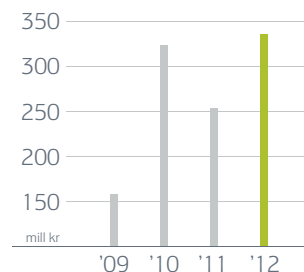
Driftsresultat før av- og nedskrivninger (EBITDA)

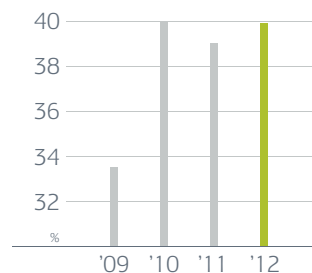
Omsetning pr årsverk

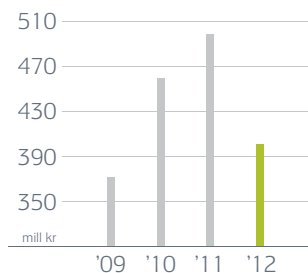
Resultat før etterbetaling/skatt

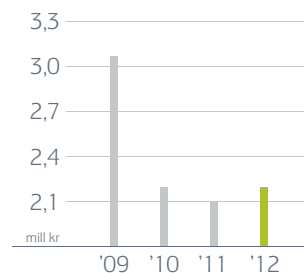
Egenkapitalandel %

Ytelser utover nettonotering

Netto rentebærende gjeld / EBITDA

Tall i millioner kr	2009	2010	2011	2012
Omsetning	17 364	17 319	18 133	19 177
Omsetning pr. årsverk	2,85	2,98	3,29	3,51
Driftsresultat før av- og nedskrivninger (EBITDA)	792	872	846	873
Driftsresultat (EBIT)	293	408	328	403
Resultat før etterbetaling/skatt	159	325	252	339
Totalkapital	7 491	7 286	7 878	7 925
Egenkapital	2 509	2 914	3 077	3 142
Netto rentebærende gjeld, uten leasingforpliktelser	2 442	1 907	1 659	1 921
Egenkapitalandel %	33,5	40,0	39,1	39,7
Totalkapital rentabilitet %	5,5	6,6	5,4	5,8
Egenkapital rentabilitet %	6,5	12,0	8,4	10,9
Netto rentebærende gjeld uten leasingforpliktelser/EBITDA	3,1	2,2	2,0	2,2
Gjeldsgrad	2,0	1,5	1,6	1,5
Ytelser utover nettonotering uten innfrakt og nødslakt, inkl. etterbetaling	371	460	495	412
Tilført kvantum tonn	225 251	223 537	219 593	221 995
Antall aktive eiere med rettigheter	29 445	17 756	17 757	18 208
Antall utførte årsverk (uten innleide)	6 100	5 810	5 518	5 467
Tilstedeværelse %	91,6	91,5	91,4	92,3
H-verdi	31	28	27	31
Antall skader med fravær	321	253	242	239

Positiv resultatutvikling – fortsatt behov for effektivisering

2012 ble et godt år for Nortura. Strategi- og omstillingstiltakene har hatt positiv effekt, og konsernet leverer vekst både på inntekts- og resultatsiden. Økt konkurranse og marginpress på kjøtt og egg fører til at konsernet kontinuerlig må forbedre sin konkurransekraft for å møte morgendagens utfordringer.

Nortura har hatt en positiv utvikling i 2012. Et driftsresultat (EBIT) på NOK 403 millioner er fortsatt for lavt mot driftsinntekter på NOK 19,2 milliarder, men sett i lys av tidligere år et tegn på at vi er på rett vei. Vi er i en bransje med lave marginer og sterk konkurranse, derfor har resultatforbedringen vært helt avhengig av de omfattende omstillingsprosessene selskapet har vært igjennom de siste årene. Vi har klart å skape en positiv resultatutvikling i et marked med fallende marginer og med en organisasjon som gjennomfører store omstillinger.

Nortura må tilpasse seg endringer både på tilførsels- og etterspørselssiden. Det er stor dynamikk blant matkjedene og konsolideringen pågår med uforminsket styrke. Vi ser en stadig større konsentrasjon av forhandlingsmakt, noe som bidrar til å skape utfordringer for Nortura. Vi forventer at denne utviklingen vil fortsette. Hele matkjeden er i sterk forandring og det er viktig for Nortura å tilpasse seg endringene rundt oss. Vår merkevestrategi vil fortsatt være bærende for selskapet. Gilde og Prior er de klart ledende merkevarene hos den norske forbrukeren innenfor kjøtt og egg. Vi skal intensivere arbeidet fremover for å bevare og utvikle den posisjonen.

Samtidig ser vi at markedet er i endring og at dagligvarekjedene i større grad integrerer bakover i verdikjeden, utvikler egne merkevarer (EMV) og forskjellige former for partnerskap. Nortura har en klar ambisjon om også å være en aktør i denne delen av markedet. Vi har i 2012 og vil fremover arbeide sammen med våre kunder for å finne konsepter innenfor denne kategorien som gir både oss og dem konkurransekraft. Etableringen av Nortura Produktpartner som et selvstendig ansvarsområde er et ledd i denne strategien, tilsvarende er igangsetting av nytt ferskpakkesenter for kjøtt, Norfersk på Hærland.

Nortura har de siste årene gjennomført store kostnadsreduksjoner, i stor grad organisert som prosjekter. Vi skal fremover forbedre oss ytterligere, men i større grad som en kontinuerlig prosess i tråd med gjeldende strategiplan.

Nåværende strategiplanperiode går frem til 2014 og det betyr at vi i år starter arbeidet med en ny planperiode.

Nortura står foran flere utfordringer. Det viktigste med disse er at de store endringene kommer til å gi oss mange muligheter. Men skal vi fortsatt lykkes er det viktig at vi møter markedsutfordringene offensivt. På den måten legger vi grunnlaget for en god utvikling, sterke markedsposisjoner og god resultatutvikling.

Møter vi markedet offensivt, fortsetter det gode effektiviserings- og omstillingsarbeidet samt opprettholder den gode resultatutviklingen, ligger alt til rette for at Nortura skal kunne gjennomføre en offensiv investeringsstrategi i årene som kommer. På den måten vil vi utvikle Nortura og industrien på en fordelaktig måte for både medlemmene og markedet forøvrig. En slik utvikling gir oss dessuten muligheten til å tilbakeføre verdier til våre eiere.

Strategi

Det er utarbeidet ny konsernstrategi for perioden 2012-2014. Denne ble vedtatt av konsernstyret i januar 2012. Utgangspunktet for strategien er å sikre best mulig markedsadgang og totaløkonomi for konsernets eiere. Strategien vektlegger og erkjenner at aktivt eierskap og god forståelse for så vel styring som drift er sentrale forutsetninger for å nå de strategiske målene. Norturas ambisjon fastsetter at konsernet skal være et ledende og utviklingsorientert industri- og merkevarerelskap, med utgangspunkt i kjøtt og egg. Konsernet skal ha de sterkeste merkevarene, de mest fornøyde forbrukerne, den mest effektive driften og de beste medarbeiderne i bransjen.

Styret har gjennom året fulgt opp strategien på en balansert måte. For en fremtidsrettet bedrift som Nortura er det viktig både å sikre at konsernet er best mulig rustet til å møte markedsutviklingen og ivareta det løpende og langsiktige kapitalbehovet.

Ny konsernsjef

Konsernsjef Runar Larsen meldte høsten 2012 at han i løpet av 2013 ønsket å gå av som konsernsjef.

Runar Larsen har gjennom en årrekke vært leder og en nøkkelperson i konsernet. Han har vært konsernsjef siden april 2011. I perioden har han ledet selskapet gjennom en viktig utvikling, noe som har resultert i økt konkurransekraft, innovasjon, vekst, reduserte kostnader og økt lønnsomhet.

Styret har ansatt visekonsernsjef Arne Kristian Kolberg som ny konsernsjef i Nortura. Han tiltrer som konsernsjef 15. februar 2013.

Eierstyring

Nortura har samvirke som selskapsform. Norturas eierstyring og selskapsledelse innebærer å ha vedtekter, instruksjoner, styrings- og rapporteringssystemer som sikrer at lovverk, standarder og egne etiske retningslinjer etterleves. Det er etablert klar rolle- og ansvarsdeling mellom ulike organer i konsernet.

Konsernstyret består av 14 styremedlemmer med ni eierrepresentanter og fem representanter for ansatte. Kjønnfordelingen er ivare tatt ved at ni medlemmer er menn, fem er kvinner. Styret har i perioden gjennomført 12 ordinære styremøter og ni telefonstyremøter. Det har vært to møter i konsernrådet, en samling for arbeidsutvalgene i regionene, to møter i hver region samt kretsmøter og årsmøte.

Årsmøtet 2012 vedtok endringer i eierorganisasjonen i Nortura.

Beregningsnøkkelen for representasjon fra krets til regionvalg og fra regionvalg til årsmøtet ble endret. Det er nå 50-50 fordeling på medlemmer-tonnasje mot tidligere 40-60. Antall regionvalg ble redusert fra 11 til seks og antall medlemmer i regionenes arbeidsvalg ble økt til syv, hvor både leder og nestleder nå velges på fritt grunnlag. Antall eiervalgte utsendinger til årsmøtet ble redusert fra 110 til 80 og valgkomiteen til årsmøtet skal nå ha seks medlemmer. Både leder og nestleder i regionutvalgene skal møte i konsernråd sammen med styret. I konsernrådet møter forøvrig lederne i fagutvalgene med tale- og forslagsrett. Leder og nestleder i valgkomiteen og leder i kontrollkomiteen har møterett i konsernråd.

Prinsipper for selskapsledelse i Nortura

Norsk anbefaling om eierstyring og selskapsledelse er gjennomført for konsernet som følge av at våre obligasjonslån er notert på Oslo Børs (ABM). Anbefalingen er rettet inn mot foretak organisert som aksjeselskap. Flere punkter er derfor lite relevante for foretak organisert som samvirker.

Som medlemmer av Nortura SA tas opp foretak som produserer slakt, egg og livdyr

og som i samsvar med vilkårene i vedtektenes ønsker å omsette sin produksjon gjennom Nortura SA.

God eierstyring ivaretas ved at medlemmene i Nortura SA inviteres til minst ett årlig møte i de 145 lokale medlemskretsene hvor virksomheten presenteres og utvikling, utfordringer og fremtidsutsikter drøftes. I disse møtene velges valgkomite og ledelse for kretsen samt utsendinger til ett av de seks regionutvalgene.

Regionutvalgene møtes minst to ganger årlig. Representanter fra Nortura SA sitt styre og fra administrativ ledelse deltar på møtene. Foruten å oppsummere kretsenes behandling og drøftinger av årsmelding/regnskap og selskapets utvikling, velges valgkomite og ledelse for regionen samt utsendinger til årsmøtet i Nortura SA.

Årsmøtet er virksomhetens øverste organ og består av 80 medlemsvalgte utsendinger. I tillegg møter ansattvalgte utsendinger i henhold til avtale med foretaket. Årsmøtet velger ordfører for årsmøtet, valgkomite, styre og kontrollkomite. Årsmøtet fastsetter honorarer og godtgjørelser for tillitsvalgte eiere/medlemmer.

Nortura SA baserer sin virksomhet på de internasjonale samvirkeprinsippene og selskapets etiske retningslinjer forutsetter at alle lover, forskrifter, bransjenormer og god praksis etterleves. Det er etablert regler for styrets arbeidsorden/styreinstruks, fullmaktstrukturer og rapporteringsrutiner.

Årsmøtet i Nortura kan vedta avsetning til konti lydende på medlemsforetakenes navn (medlemskapitalkonti). Avsetning foretas på grunnlag av det enkelte medlems omsetning med foretaket. Årlig avsatte beløp innestående på medlemskapitalkonto tilbakebetales kontoinnehaver syv år etter det året avsetningen fant sted.

Innestående på medlemskapitalkonti samt innbetalt andelsinnskudd gir rett til renteavkastning, innenfor rammene gitt i "Lov om samvirkeforetak". Renteavkastningen vedtas av årsmøtet. Opptjente renter utbetales årlig. Medlemmene i Nortura SA har like rettigheter og plikter. De forretningsmessige relasjonene er basert på kostnadsbaserte leveringsbetingelser.

Dyretransport 2012	Transporterte dyr	Transporttid	% døde
Gris	1 049 907	2 t 31 min	0,015 %
Storfe	201 165	3 t 19 min	0,001 %
Småfe	731 098	3 t 50 min	0,009 %
Kylling	47 358 462	2 t 11 min	0,114 %
Kalkun	843 557	1 t 47 min	0,100 %

Medlemskapet i Nortura SA er knyttet til fullt innbetalt andelsinnskudd, at foretaket som er medlem har hatt leveranse til Nortura ett av de to siste regnskapsår og at den vedtektsfestede leveringplikten er oppfylt. Overdragelse av eiendom hvor foretaket har medlemskap skal meldes skriftlig til Nortura SA, og den nye eier blir medlem og får stemmerett fra det tidspunkt vedkommende har betalt medlemsinnskudd og er innført i medlemsregisteret.

Anbefalingen om valgkomite er dekket gjennom vedtektene på krets nivå, regionnivå og nasjonalt nivå. Oversikt over tillitsvalgte fremgår av årsmeldingen.

Forhold som berører styremedlemmene, valg, uavhengighet og lignende er ivare tatt gjennom vedtekter og etablert organisasjonspraksis.

Gjennomføring av styrets arbeid er ivare tatt gjennom årsplan for møtene og styreinstruks. Styret foretar en evaluering av eget arbeid og kompetanse, og årsmøtets valgkomite informeres om evalueringen.

Godtgjørelse fastsettes av årsmøtet og de prosedyrer som gjelder for valgkomiteens forberedelse av behandling av slike forhold. Oversikt over ytelser til konsernledelse og ledende tillitsvalgte er gitt i noter til årsregnskapet.

Revisjonsutvalget er et forberedende og rådgivende arbeidsutvalg for styret i Nortura SA med det formål å føre uavhengig kontroll med selskapets finansielle rapportering og kontrollsystemer. Revisjonsutvalget gjennomfører tertialvise, eller ved behov hyppigere, gjennomganger av virksomhetens viktigste risikoområder og hvordan internkontroll understøtter god risikostyring.

Norturas kontrollkomite har tre medlemmer og ett varamedlem. Disse er valgt av årsmøtet. Kontrollkomiteen skal påse at foretakets formål fremmes i overensstemmelse med vedtektene og de vedtak som gjøres av årsmøtet. Kontrollkomiteen avgir uttalelse til årsmøtet om styrets årsmelding og regnskap og om anvendelse av disponible midler.

Nortura SA sine hjemmesider er hovedkanal i forhold til investorer, kunder og medlemmer.

Anbefalingen vedrørende revisjon anses ivare tatt ut fra vedtektenes bestemmelser og etablert praksis.

Driften

Et gjennomgangstema for driften i 2012 har vært kontinuerlig forbedring (KF) hvor målet er effektive produksjons- og arbeidsprosesser. Gjennom målrettet systematikk, forankring og deltakelse på alle nivåer, har fabrikkene kommet frem til og gjennomført en rekke forbedringstiltak. Fabrikkene har hatt gode resultater av dette arbeidet. Totalt har 3 fabrikker gjennomgått KF i 2012. I 2013 skal KF-arbeidet tas videre til trinn 2. Da vil benchmarking fabrikkene i mellom ligge til grunn for forbedringstiltakene.

I tillegg til KF på fabrikkene, har det vært jobbet med KF "på tvers" av forretningsområdene, såkalt verdikjedeforbedring. Dette har blant annet vært gjennomført på verdikjeden for spekemat, hvor impliserte fra Nortura Sogndal, salg, markedsføring, produktutvikling og produksjonsplanlegging har deltatt.

Det har også vært gjennomført forbedringstiltak på tilførselsarbeidet, hvor målet har vært å knytte tilførselsområdet og lokale slakterier tettere sammen. Både Nortura Tønsberg, Sarpsborg og Rudshøgda har vært involvert i dette sammen med medlemsområdet.

Nortura har de siste to årene gjort store endringer i sin struktur for eggpakkerier. Driften ved pakkeriene på Silsand og Bø ble lagt ned i fjor. Omstillingen har vært gjort på en god måte, og i samarbeid med de ansatte. De fleste har fått en ny jobb, i eller utenfor konsernet. Volumene fra de to anleggene har blitt overført til pakkeriene i Hå, Heimdal og Rakkestad. I juni startet driften i nytt eggpakkeri i Rakkestad.

På Nortura Hærland er planarbeidet for nytt fjørfeslakteri i gang. Kjøttpakkesenteret Norfersk AS åpnet i september, og i Skjeberg åpnet Norilia Europas mest moderne hudanlegg i august.

Tilførsel tonn	2011	2012
Gris	85 402	85 799
Storfe/kalv	56 539	54 556
Småfe	15 428	15 188
Egg	39 592	40 094
Kylling	54 527	59 482
Kalkun	6 252	6 970

Skjæring tonn	2011	2012
Gris	62 145	64 065
Storfe/kalv	41 421	41 715
Småfe	10 103	9 576

Nortura Bodø ble lagt ned i juni. Nortura Sarpsborg og Nortura Målselv overtok volumene. Som for de andre omstillingsprosjektene, er de fleste overtallige i Nortura Bodø i ny jobb. Nortura Målselv rustes nå opp til å bli et fyrårn for arktisk mat, med Thulefjord og andre nord-norske spesialiteter i porteføljen. Arbeidet med dette pågår videre i 2013.

Totalmarked

Totalmarkedet for kjøtt og egg var i 2012 preget av høy salgsvekst for alle dyreslag, unntatt for gris. Det var underskudd i markedene for storfe, lam og kylling, mens det for gris var økende overskudd. For egg økte produksjonen mer enn salget, og overskuddet ble på 1 100 tonn. I løpet av året ble det åpnet for import ved administrative tollnedsettelse både for storfe, lam, og kylling. Importen av svineribbe til jul falt fra 1 000 tonn i 2011, til 300 tonn i 2012. Det skjedde som følge av at nedskjæring av gris fra reguleringslaget til ribbe økte fra 2 000 tonn i 2011 til 4 200 tonn i 2012. Tiltaket sparte griseprodusentene for i overkant av NOK 30 millioner i eksporttap.

Det har ikke vært storfe på reguleringslaget i 2012. Salget økte som året før med 3 prosent, mens tilførslene ble redusert 4 prosent. Underdekningen av fersk norsk storfe gjennom året ble dekket opp med import av 12 300 tonn ved administrativ tollnedsettelse. Planlagt gjennomsnittlig engrospris for storfe ble økt med kr 1,30 i første halvår, hvorav 49 øre skyltes redusert matproduksjonsavgift. Engrospris økte videre med kr 1,50 i andre halvår.

Tilførslene av gris økt med én prosent i løpet av året. Salget ble redusert med én prosent. I første halvår var engrosprisen for gris 62 øre under målprisen, og i andre halvår kr 1,02 lavere enn ny målpris, som ble økt med 68 øre.

Markedsituasjonen for egg snudde i løpet av forsommeren fra balanse til overskudd. Frem til høsten økte lageret av egg med nærmere 1.000 tonn. Eggproduktfabrikken gikk fra sommeren av på høygir for å ta unna mest mulig av lageret før det ble for gammelt. Det ble i denne perioden produsert flere

produkter for ferdiglager som medfører redusert etterspørsel etter egg fra fabrikken i første del av 2013. I første halvår ble det et mindre prisavvik i forhold til målpris for egg. I annet halvår falt engrosprisen 15 øre under målpris.

Lammesesongen ble preget av underskudd allerede fra oppstarten. Det medførte at fra midten av oktober ble det åpnet for import av lam, primært til pinnekjøttproduksjon. Lammevekten økt med 0,6 kg og kom tilbake til en normal situasjon. Antall lam slaktet i Norge ble redusert med 30.000 som følge av færre lam pr søye. I sum gikk tilførslene tilbake med 2 prosent. Målprisen på lam ble tilnærmet tatt ut i 2012.

Den største salgsveksten av kjøtt i 2012 var nok en gang på kylling med hele syv prosent, og deretter kalkun med fem prosent. Produksjonen av kylling økt også med syv prosent, og kalkun økte med ti prosent. Det var store deler av året underdekning av kylling og på høsten ble det åpnet for import av hel kylling. Det ble i denne perioden importert 350 tonn.

Tilførsler

I 2012 hadde Nortura en markedsandel på 66,9 prosent på storfe, småfe og gris. Nedgangen de foregående år har dermed stagnert. For storfe og småfe har det vært en liten fremgang, mens det har vært en svak nedgang i markedsandeler for gris. I 2011 ble det satt i gang ku/kalv-avtaler og endringer på Norsk Kjøttfe som ser ut til å ha virket. Det ble etablert et meget stort antall lammeringer i 2012, noe som har hatt en positiv effekt på tilførslene.

For egg og fjørfe er markedsandelene noe høyere, 69,0 prosent på egg og 72,6 prosent på fjørfekjøtt. Nortura har tatt markedsandeler på kalkun, mens kylling er tilnærmet uendret fra året før. Nortura har tapt markedsandeler på egg.

I løpet av 2012 ble "Handlingsplanen for økte tilførsler" utarbeidet. Planen skal gjennomføres i løpet av en treårsperiode og siktemålet er å befeste og å styrke vår posisjon i tilførselsmarkedet for alle dyreslag.

Utvikling markedsandeler* Gilde 2012 (%)

Varegruppe	Markedsandel	Endring
Ferskt rent kjøtt	28,6	1,8
Ferskt kjøttpålegg	58,1	0,5
Ferskt fjørfe	0,1	0,1
Pølser	63,2	2,5
Ferske deiger/farser	44,3	-1,7
Spekepølse	19,3	0,1
Ferskt bearbeidet kjøtt	41,1	-0,4
Spekemat	18,5	-1,5
Fersk postei	33,5	0,4
Bacon	50,1	-1,1
Dypfryst bearbeidet kjøtt	6,8	-6,4

Utvikling markedsandeler* Prior 2012 (%)

Varegruppe	Markedsandel	Endring
Ferskt kjøttpålegg	9,0	0,4
Ferskt fjørfe	27,6	0,4
Pølser	8,0	-0,6
Ferske deiger/farser	3,0	-0,4
Egg	41,5	-6,2
Ferskt bearbeidet kjøtt	3,9	-1,0
Fersk postei	1,7	0,0
Dypfryst bearbeidet kjøtt	0,7	0,7

*) markedsandelene er uttrykt i omsetningsverdi

Sluttmarked

Forbrukertrendene har vært relativt stabile de siste årene; sunn, enkel, nytelse og kortreist mat med historie. Samtidig ser vi en svak bedring av matkapitalen blant nordmenn. Forbrukerne er opptatt av naturlige råvarer, opprinnelse og mangfold. Den nye Mathallen i Oslo er et godt eksempel på dette.

Nortura møter disse trendene gjennom en sterkere satsning på produktutvikling på merkevarene. Veletablerte produkter er i 2012 videreutviklet til tydeligere konsepter der kvalitet, pakkeметoder, design, produktvarianter, forlengelse av sesong og målrettet markedskommunikasjon integreres for å skape merverdi for kunder og forbrukere.

En av kampanjene som ga meget god respons hos forbruker var NoVENNberkampanjen, som hadde som mål å inspirere forbrukerne til å bruke juleproduktene på nye måter og få en god start på julehandelen. Kampanjen var vellykket og satte julehandelen i gang tidligere enn før, og var med på å gi oss en god julehandel.

Nortura lanserte 92 nye produkter til dagligvarehandelen i 2012: 56 Gildeprodukter, 33 Priorprodukter

Nortura lanserte i 2012 35 nye produkter i PROFF-markedet. Nortura PROFF hadde forøvrig et toppår med en vekst på 12 prosent og mange nye og viktige kontrakter. Et av høydepunktene var kontrakten med Mix-kjeden som åpner for vekst i KBS-markedet.

Nortura valgte i 2012 å delta på ulike festivaler og messer, som for eksempel Matstreifarrangement i Oslo og i Det norske måltid. Nortura gjorde det også sterkt i NM i Kjøttprodukter der sju gull, tre sølv og to bronser ble fasiten.

Nærings- og matpolitikk

Landbruksmeldinga og Jordbruksoppgjøret dominerte det næringspolitiske arbeidet i første halvår 2012. Nortura ga klare og konkrete innspill, spesielt knyttet til å skape ny giv i storfekjøtt-produksjonen. Ved behandlingen av Jordbruksoppgjøret fulgte Stortinget opp, og ba Landbruksdepartementet om å utforme en nasjonal strategi for økt produksjon av storfekjøtt. Departementet har satt et ekspert-

utvalg i arbeid som skal utrede de flaskehalsene i storfekjøttproduksjonen. Vi forventer at departementet kommer tilbake med en langsiktig strategi og konkrete tiltak ved Jordbruksoppgjøret 2013.

Nortura har over flere år pekt på at importvernet for deler av kjøttproduksjonen ikke har vært velfungerende. Vi var derfor tilfreds med at Regjeringen i Statsbudsjettet for 2013 foreslo overgang til prosenttoll for enkelte toll-linjer for lam og storfe.

Markedsordningene for bl.a. kjøtt og egg, og samvirkets rolle som markedsregulator fikk ved flere anledninger i 2012 bred støtte i Stortinget. Vi opplever likevel at dette er tema som har fått stor oppmerksomhet i den offentlige debatten, og har sett det som vår oppgave å øke informasjonen om ordninger, virkemåte og roller til relevante beslutningstakere og meningsbærere.

Innenfor matlovgivning og veterinære spørsmål blir rammevilkår og regelverk i hovedsak fastsatt i Brussel. Matindustrien blir i liten grad og for sent koblet inn i prosessene som norske myndigheter deltar i forut for beslutningene i EU. Som en del av høringen av NOU 2012: 2 "Utenfor og innenfor", fremmet Nortura sammen med NHO og Landbruks-samvirket et forslag om å opprette en formell samarbeidsarena for slike tema og prosesser. NOU-en inkludert vårt innspill er nå til behandling i Stortinget.

Juridiske prosesser

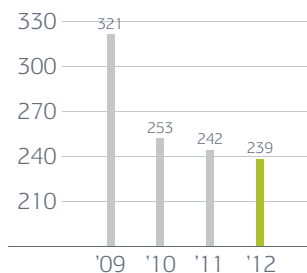
I tvisten mellom Nortura og Cardinal Foods/Jærkylling foretok selskapet en intern gjennomgang av samarbeidet i 2010. I prosessen fant Nortura forhold knyttet til avtale og samarbeid som kunne være i strid med Konkurranseloven. Nortura gikk derfor selv til Konkurransetilsynet i 2010 for å be om en vurdering av forholdet. Konkurransetilsynet avsluttet i desember 2012 arbeidet ved å legge saken til side. Det ble ikke vedtatt noen sanksjoner mot noen av partene, som følge av tilsynets gransking. Tvisten med Jærkylling er løst gjennom et nytt avtaleverk som trådte i kraft 29. mai 2012.

Nortura har for øvrig ingen pågående juridiske prosesser som innebærer vesentlig juridisk eller økonomisk risiko.

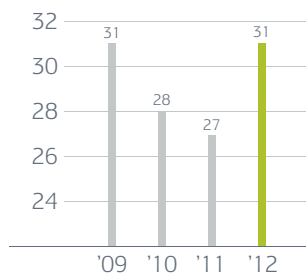
Dyrehelse og beredskap

Mattilsynet gjennomførte i 2012 en stor

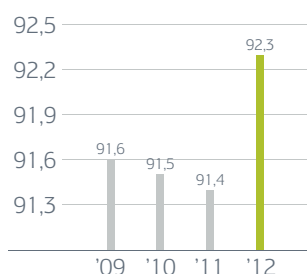
Antall personskader med fravær

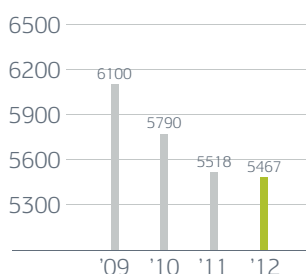
H-verdi

Tilstedeværelse - %

Antall utførte årsverk (uten innleide)

nasjonal øvelse for Munn- og klauvsjuka (MKS) hvor næringen var involvert. Et eventuelt utbrudd av MKS vil raskt få svært store konsekvenser både for husdyrnæringen, for slakteriene og for næringsmiddelindustrien. Øvelsen avdekket flere forbedringsområder. Spesielt viktig blir det å følge opp konsekvensene for håndtering av kjøtttråvarer og produkter, samt hvilke erstatningsordninger og/eller katastrofefond som vil gjelde for industrien i situasjoner med utbrudd av alvorlige smittsomme dyresjukdommer.

Høsten 2011 ble et nytt virus, kalt Schmallenbergvirus, oppdaget hos drøvtyggere i Tyskland, Nederland og Belgia. Viruset ble seinere påvist i flere andre europeiske land. Schmallenbergvirus spres via sviknott og kan forårsake alvorlige misdannelser hos lam, kalv og kje. Infeksjon med Schmallenbergvirus kan også gi akutt sykdom hos storfe med feber, nedsatt matlyst, fall i melkeytelsen og mer sjeldent diaré. Høsten 2012 ble viruset for første gang påvist i sviknott i Norge. Nærmere undersøkelser viser nå at det er over 400 besetninger som er positive for antistoffer. Mattilsynet vil foreløpig ikke iverksette tiltak, men vil undersøke nærmere i noen av de positive besetningene med å ta ut blodprøver.

Tilstedeværelse og H-verdi

Nortura har hatt en nedgang i antall personskader de siste årene. Den positive utviklingen har flatet ut. Det totale antall fraværskader i 2012 var 239, mot 242 i 2011. H-verdien har økt fra 27 til 31 i løpet av

2012. Dette til tross for fokus på og arbeid med risikovurderinger, oppfølging av personskader, HMS-observasjoner og gjennomføring av sikkerhetskurset "Trygg på jobben". Skadene er stort sett små, men på grunn av virksomhetens art, må de ansatte tilbringe noen dager hjemme. Skadene oppdeler seg på 87 kutt- og stikkskader, 83 klem-, støt- og påkjørselskader, 52 fallskader, 15 kjemikalie- og brannskader og 15 andre typer skader.

Tilstedeværelsen viser en gledelig utvikling og har gått opp fra 91,4 prosent til 92,3 prosent. Korttidsfraværet var i 2012 på 3,2 prosent, 0,1 prosentpoeng under fjoråret. Langtidsfraværet var på 4,5 prosent, 0,8 prosentpoeng under fjoråret. Fraværsoppfølgingen i avdelingene og kvaliteten på oppfølgingsplanene som lokal driftsstøtte sender NAV, blir stadig bedre.

Likestilling og mangfold

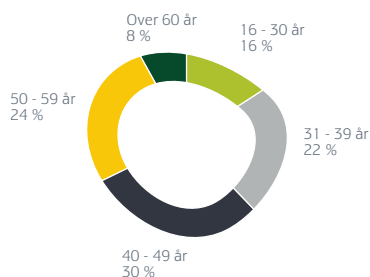
Mangfold representerer en kollektiv kompetanse som bringer Nortura fremover ved at praksis møter teori, lang erfaring møter ny kunnskap, gammel møter ung og norsk kultur møter fremmed. Nortura er en multikulturell arbeidsplass med medarbeidere fra ca. 70 ulike nasjoner hvor ca. 20 prosent er fremmedkulturelle.

En rekke tiltak er iverksatt for å tilpasse arbeidsplassen til medarbeidere med ulike bakgrunn; språkopplæring, lokale kulturkvelder med ulike mattradisjoner i sentrum. Vi legger til rette for at medarbeidere med ulike religiøse tradisjoner skal få praktisere disse. Som eksempler kan nevnes at

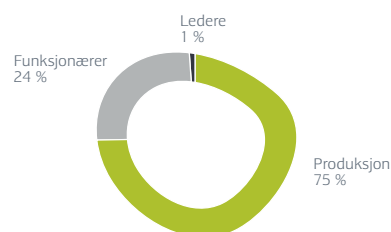
Kjønnsfordeling personal

Aldersfordeling

Fordelt på funksjon

muslimer får permisjon i forbindelse med Id og så er det tilrettelagt for muslimske kvinner som ønsker å bruke hijab.

Det er ikke rapportert om mobbetilfeller. Et godt apparat av tillitsvalgte og verneombud er et viktig bidrag i arbeidet med å få til et godt arbeidsmiljø.

Det er 36 prosent kvinner og 64 prosent menn i konsernet. For ledende stillinger er fordelingen 24 prosent kvinner og 76 prosent menn.

Ytre Miljø

Norturas mål er at aktiviteten ved våre fabrikker i minst mulig grad skal påvirke det ytre miljø. Energieffektiviteten for Norturas produksjonsanlegg ligger i 2012 på omtrent samme nivå som for 2011. Det er stor variasjon i energieffektivitet. Nortura Rudshøgda er den fabrikk i konsernet som de siste årene har jobbet mest aktivt med energioptimalisering og har tatt i bruk nye teknologiske løsninger for å redusere energiforbruket. Energibruken er redusert med 4 mill kWh siden 2006. I samme periode har produksjonen økt med ca. 60 prosent.

Alle slakteriene må ha utslippstillatelse fra Fylkesmannen, som regulerer belastningen på det kommunale avløpsnett. I 2012 er det gitt ny tillatelse til Nortura Egersund. Flere kommuner ønsker å regulere utslippet til avløpsnett uavhengig av de krav som

er satt i tillatelser fra Fylkesmannen. Dette skaper utfordringer da vi må forholde oss til to forskjellige myndigheter. Det er i løpet av 2011 og 2012 investert over NOK 20 millioner i interne renseanlegg på tre av våre fabrikker. Investeringene vil fortsette med to nye fabrikker i 2013/2014.

Styring av kjemikaliebruk er opprettholdt på et godt nivå. Utfasinger av kjemikalier skjer løpende etter hvert som forskrifter og krav endres.

Myndighetene stiller skjerpede krav til overvåking av vår påvirkning av det ytre miljø. Nortura har i 2012 laget egne prosedyrer i vårt styringssystem som skal ivareta disse kravene.

Redegjørelse for årsregnskapet

I årsregnskapet er forutsetningen om fortsatt drift lagt til grunn fordi det etter styrets oppfatning ikke foreligger forhold som tilsier noe annet. Nortura SA har ved utgangen av året tilgang til tilstrekkelige kreditter og refinansieringsbehov i 2013 er sikret gjennom langsiktige trekkrettigheter i bank.

Nortura hadde en tilfredsstillende resultatutvikling i 2012 med en god utvikling i den underliggende driften. Konsernets driftsinntekter ble NOK 19,2 milliarder, en økning på NOK 1 044 millioner fra året før. Fra årsskiftet 2011/12 er det gjort en prinsippendring ved at slaktemarginen på fjørfe håndteres

på samme måte som for de andre dyreslagene, noe som har økt driftsinntektene med NOK 678 millioner i 2012. Korrigert for dette er den reelle veksten i driftsinntekter NOK 494 millioner, hvorav NOK 406 millioner kom i datterselskaper som driver internasjonal handel med kjøttråvarer og NOK 52 millioner i datterselskapet som omsetter biprodukter både i Norge og internasjonalt. Veksten i salgsinntekter i morselskapet Nortura SA var på NOK 55 millioner. Korrigert for at fjoråret inneholdt 193 millioner i gevinster fra salg av anlegg, ble økningen i salget NOK 248 millioner eller ca. 1,8 prosent.

Bruttomargin i konsernet, justert for salgsgvinster og prinsippendringer, er ned fra 34,4 prosent i 2011 til 34,2 prosent i 2012. Fallet i bruttomargin skyldes både lave marginer på veksten internasjonalt, og en videreføring av markedstrenden fra 2009/2010 med pris/marginpress og økt markedsandel for handelens egne varemerker innenlands. Kostnadssiden i konsernet har et svært beskjedent innslag av importerte varer/tjenester og er tungt eksponert for innenlandsk lønns- og prisvekst på innsatsfaktorer. Marginreduksjonen er derfor fortsatt en betydelig utfordring for konsernets lønnsomhet.

Marginpresset er kompensert gjennom kostnadsreduksjoner, bedre råvareutnyttelse og lansering av nye produkter. Forbedringsarbeidet er systematisert i et program for kontinuerlig forbedring i store deler av virksomheten.

Regnskapet for 2012 inneholder ca. NOK 10 millioner i netto engangskostnader (salgsgevinster minus omstillingskostnader). Dette er en stor endring fra 2010 og 2011, hvor det var netto engangsinntekter på respektive NOK 228 millioner og NOK 104 millioner.

EBIT (driftsresultat) er NOK 403 millioner i 2012 mot NOK 328 millioner året før, en forbedring på NOK 75 millioner. Justert EBIT er NOK 203 millioner bedre enn året før, NOK 427 millioner mot NOK 223 millioner.

Netto finansresultat er på NOK 64 millioner mot NOK 76 millioner året før. Den positive utviklingen skyldes først og fremst at resultatandel i tilknyttede selskap (eierandel 20-50 prosent er økt mot tidligere år. Netto rentebærende gjeld er økt med NOK 240 mill. i løpet av året, fra NOK 1.792 millioner til NOK 2 033 millioner.

mill kr	2012	2011	Endring
EBIT	403	328	70
Salgsgevinster	-4	-193	189
Omstilling-/engangsposter	21	68	-47
Nedskrivninger	7	21	-14
Justert EBIT	427	223	203
Netto finans	-64	-76	12
Justert resultat	363	148	215

Nyinvesteringer i 2012 er på NOK 653 millioner mot NOK 278 millioner året før. Årets ordinære avskrivninger er på NOK 469 millioner.

Resultat før skatt er på NOK 339 millioner mot NOK 252 millioner året før, mens justert resultat før skatt er NOK 215 millioner bedre enn året før, NOK 363 millioner. mot NOK 148 millioner.

Markedsrisiko

Konsernet er utsatt for normal risiko som følge av konkurransesituasjonen i markedene det operer. Over lang tid har markedet vært preget av lav, men stabil vekst i kjøttforbruk. Fra 2009 har dagligvarehandelen satser mer på egne varemerker (EVM) i konkurranse med merkevarene. Dette ligger som en latent risiko også fremover.

Finansiell risiko

Konsernets virksomhet er utsatt for renterisiko, kredittrisiko og i noen grad valutarisiko, og styrer mot å ha en akseptabel risikokoeksponering innenfor disse områdene. Uønskede negative effekter på konsernets resultat, egenkapital og kontantstrøm unngås gjennom operasjonell overvåking og styring av risikokoeksponering, samt ved å bruke finansielle sikringsinstrumenter innen fastsatte rammer.

Renterisiko

Rentebærende gjeld er i hovedsak knyttet til flytende rente (NIBOR) og er eksponert for endringer i kortsiktig rentenivå. Rentesikringspolicyen er å sikre ca. halvparten av rentebærende gjeld mot rentesvingninger. Ved årsskiftet var NOK 940 millioner knyttet til det langsiktige rentenivået gjennom rentebytteavtaler (swaps), med løpetid fra to til ni år. I tillegg har Nortura SA to lån på til sammen NOK 200 millioner, der halvparten har rentebinding i fem år og resten i ni år.

Likviditetsrisiko

Nortura finansierer normalt ca. en fjerdedel av sine løpende likviditetsbehov i sertifikatmarkedet og ved andre kortsiktige innlån. For å eliminere refinansieringsrisiko ved låneforfall er det etablert langsiktige kommitterte bilaterale lånerammer hos anerkjente banker på til sammen NOK 1 200 millioner. Rammene vil kunne dekke aktuelle låneforfall samt eventuelle ekstraordinære likviditetsbehov som påregnelig vil kunne oppstå i et industriselskap med Norturas virksomhet og omfang. Nortura har tilgang til å låne fra Omsetningsrådets fond for kjøtt og fond for egg til å finansiere lagerbeholdningene for markedsregulering. Det er også etablert en særskilt kredittfasilitet med en ramme på NOK 150 millioner for å sikre

finansiering av markedsreguleringslageret dersom fondet ikke har tilstrekkelige midler. Sistnevnte fasilitet vil ikke bli fornyet ved forfall i februar 2013, som konsekvens av vedtak i Omsetningsrådet for Kjøtt og Egg. Nortura innstilte positivt til dette vedtaket, etter at Omsetningsrådet har besluttet å øke fondene.

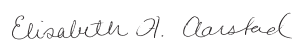
Valutarisiko

Konsernet er eksponert mot valutasingninger knyttet til internasjonal handel, virksomhet i Sverige, Danmark, England og Namibia, samt innkjøp med oppgjør i utenlandsk valuta. Konsernet benytter finansielle instrumenter, primært valutaterminer og valutaopsjoner, til å redusere denne risikoen.

Oslo, 14. februar 2013

Sveinung Svebestad
Styreleder

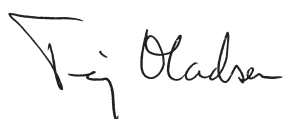
Elisabeth Hoff Aarstad

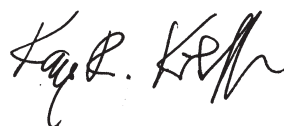
Kari Redse Håskjold
Nestleder

Jofrid Torland Mjåtveit

Teig Madsen

Kay R. Kristoffersen

Lars Petter Bartnes

Kjersti Hoff

Disponering av årsresultatet i Nortura SA 2012

Årsresultat i Nortura SA	248 063 932 kr
Overføres fra fond for vurderingsforskjeller	- 1 799 676 kr
Avsatt 4,59 % rente på andelsinnskudd og medlemskapitalkonti	20 185 000 kr
Overføres til individuelle medlemskapitalkonti	80 000 000 kr
Etterbetaling til medlemmer	80 000 000 kr
Skatteeffekt etterbetaling	-22 400 000 kr
Overføres til fri egenkapital	92 078 608 kr

Kredittrisiko

Gjennom konsentrasjonen i dagligvarehandelen har Nortura etterhvert langt færre, men større debitorer i konsernets største markedssegment. Betalingsevnen vurderes som god, noe som har vært synliggjort gjennom svært små tap gjennom flere år. Risikoen er noe større i industrimarkedet og på tilgodehavender på omsetning (livdyr) til eiernes egen produksjon. I disse markedssegmentene er det mange små aktører slik at risikoen samlet sett er beskjeden.

Nortura har garantiforpliktelser i forbindelse med driftskredittordningen i landbruket hvor andel av innvilget kreditt ved utgangen av 2011 var på NOK 743,5 millioner.

Styrets forslag til disponering av årsresultatet i Nortura SA

Styret vurderer det slik at årets resultat gir grunnlag for maksimal rente etter Samvirkeloven på andelskapital/individuell medlemskapital, etterbetaling av NOK 80 millioner til eierne og avsetning av NOK 80 millioner på individuelle medlemskapitalkonti i forhold til eiernes omsetning med Nortura SA i 2012. Resten av årsresultatet foreslås tillagt fri egenkapital. Disponeringen øker egenkapitalen i morselskapet med NOK 172 millioner og egenkapitalandelen i konsernet øker fra 39,1 prosent til 39,7 prosent.

Viggo Sennesvik

Hans Kristian Heum

Ken Ove Sletthaug

Einar Høstbjør

Live Major

Runar A. Larsen
Konsernsjef

Trond Andersen

Resultat

Tall i 1000 kr

	Note	Konsern 2012	Konsern 2011	Morselskap 2012	Morselskap 2011
Driftsinntekter					
Salgsinntekt	3	16 376 015	15 925 696	14 440 452	14 385 717
Annen driftsinntekt	3,20	2 801 239	2 207 647	2 794 962	2 220 379
Sum driftsinntekter		19 177 254	18 133 344	17 235 414	16 606 095
Driftskostnader					
Varekostnad	4	12 797 071	11 765 997	11 351 916	10 793 725
Personalkostnader	5, 7	3 426 625	3 348 300	3 184 198	3 126 584
Avskrivninger/nedskrivninger på varige driftsmidler	8	476 233	521 805	383 970	428 401
Avskrivninger/nedskrivninger av immaterielle eiendeler	9	-6 081	-4 070	-12 329	-12 329
Annen driftskostnad	2, 6	2 080 141	2 173 478	1 995 695	2 052 708
Sum driftskostnader		18 773 989	17 805 510	16 903 450	16 389 090
Driftsresultat		403 265	327 834	331 964	217 005
Finansinntekter og finanskostnader					
Resultat fra investering i datterselskap				21 500	27 680
Resultat fra investering i tilknyttede selskap	12	62 080	37 727	60 889	37 271
Annen finansinntekt	2	56 495	78 483	94 760	96 200
Annen finanskostnad	2	182 866	192 464	183 508	186 688
Netto finansposter		-64 291	-76 253	-6 359	-25 538
Ordinært resultat før skattekostnad		338 974	251 581	325 605	191 467
Skattekostnad	18	91 090	66 842	77 541	45 547
ÅRSRESULTAT		247 884	184 739	248 064	145 921
Minoritetens andel av årsresultatet		17 778	17 544		
Styret foreslår følgende disponering av årets resultat:					
Avkastning på andelskapital				20 185	22 000
Etterbetaling til medlemmer				80 000	
Skatteeffekt etterbetaling				-22 400	
Overføres til medlemskapitalkonto				80 000	80 000
Overføres til/fra fond for vurderingsforskjeller				-1 800	19 005
Overføres til/fra fri egenkapital				92 079	24 916
Sum disponert				248 064	145 921

Balanse eiendeler

Tall i 1000 kr

ANLEGGSMIDLER		Konsern	Konsern	Morselskap	Morselskap
Immaterielle eiendeler	Note	31.12.12	31.12.11	31.12.12	31.12.11
Utsatt skattefordel	18	193 511	164 118	158 056	134 659
Varemerker og lignenede rettigheter	9	930	1 046	0	0
Goodwill	9	-30 908	-37 105	-31 013	-43 342
Sum immaterielle eiendeler		163 533	128 059	127 043	91 316
Varige driftsmidler					
Bygninger, tomt og annen fast eiendom	8	2 062 530	1 980 103	1 609 432	1 653 513
Maskiner og anlegg	8	689 743	644 748	453 477	488 708
Driftsløsøre, inventar o.l.	8	346 003	304 484	286 804	269 677
Sum varige driftsmidler		3 098 277	2 929 335	2 349 713	2 411 898
Finansielle anleggsmidler					
Investeringer i datterselskap	11	0	0	282 946	218 549
Lån til foretak i samme konsern	15	0	0	446 749	274 710
Investeringer i tilknyttede selskap	12	191 770	177 847	184 723	171 498
Lån til tilknyttet selskap	15	32 401	36 858	32 401	36 858
Investeringer i aksjer og andeler	13	55 289	51 169	50 706	46 643
Pensjonsmidler	7	503 168	415 347	495 149	417 030
Andre langsiktige fordringer	15	78 808	76 220	76 468	73 755
Sum finansielle anleggsmidler		861 436	757 442	1 569 143	1 239 043
Sum anleggsmidler		4 123 245	3 814 836	4 045 898	3 742 257
OMLØPSMIDLER					
Varebeholdning					
Varebeholdning	4	2 000 736	1 807 211	1 840 788	1 656 039
Sum varebeholdning		2 000 736	1 807 211	1 840 788	1 656 039
Kortsiktige fordringer					
Kundefordringer	15	1 323 543	1 306 988	1 145 174	1 138 538
Andre kortsiktige fordringer	15, 21	114 155	181 974	130 785	187 327
Sum kortsiktige fordringer		1 437 697	1 488 961	1 275 959	1 325 865
Investeringer					
Markedsbaserte aksjer	14	0	2 455	0	2 455
Sum investeringer		0	2 455	0	2 455
Kontanter og bankinnskudd					
Kontanter og bankinnskudd	17	362 940	764 107	322 119	654 489
Sum kontanter og bankinnskudd		362 940	764 107	322 119	654 489
Sum omløpsmidler		3 801 374	4 062 735	3 438 865	3 638 848
SUM EIENDELER		7 924 619	7 877 570	7 484 764	7 381 106

Balanse gjeld og egenkapital

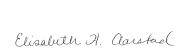
Tall i 1000 kr

EGENKAPITAL		Konsern	Konsern	Morselskap	Morselskap
Innskutt egenkapital	Note	31.12.12	31.12.11	31.12.12	31.12.11
Obligatorisk andelskapital	19	225 432	224 316	225 432	224 316
Frivillig andelskapital	19	72	24	72	24
Sum innskutt egenkapital		225 504	224 340	225 504	224 340
Opptjent egenkapital					
Fri egenkapital	19	0	0	2 356 945	2 355 837
Konsernets fond	19	2 542 105	2 559 559	0	0
Fond for vurderingsforskjeller	19	0	0	115 078	116 878
Medlemskapitalkonto	19	291 895	214 322	291 895	214 322
Minoritetsinteresser	19	82 952	78 910	0	0
Sum opptjent egenkapital		2 916 952	2 852 791	2 763 918	2 687 037
Sum egenkapital		3 142 456	3 077 131	2 989 422	2 911 377
LANGSIKTIG GJELD					
Avsetning for forpliktelser					
Pensjonsforpliktelser	7	95 044	116 439	87 678	113 426
Langsiktige finansielle forpliktelser	8,16,17	111 980	135 137	101 666	118 191
Avsetning for forpliktelser	10	133 557	0	133 557	0
Utsatt skatt	17	5 879	4 260	0	0
Sum avsetning for forpliktelser		346 459	255 836	322 900	231 618
Annen langsiktig gjeld					
Gjeld til kredittinstitusjoner	15,16,17	1 086 184	1 616 550	1 059 417	1 579 750
Obligasjonslån	17	900 000	500 000	900 000	500 000
Annen langsiktig gjeld	15	34 274	37 155	31 380	31 056
Sum annen langsiktig gjeld		2 020 458	2 153 705	1 990 797	2 110 806
Sum langsiktig gjeld		2 366 918	2 409 541	2 313 697	2 342 424
KORTSIKTIG GJELD					
Gjeld til kredittinstitusjoner		12 715	35 867	0	0
Leverandørgjeld	15	999 294	824 595	902 175	707 526
Betalbar skatt	18	47 953	54 719	28 510	28 416
Skyldig offentlige avgifter	16	220 523	229 932	200 802	211 427
Annen kortsiktig gjeld	15,17,21	1 134 761	1 245 785	1 050 157	1 179 935
Sum kortsiktig gjeld		2 415 245	2 390 898	2 181 644	2 127 305
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		7 924 619	7 877 570	7 484 764	7 381 106

Oslo, 14. februar 2013

Sveinung Svebestad
Styreleder

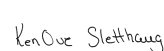

Teig Madsen

Elisabeth Hoff Aarstad

Einar Høstbjør

Hans Kristian Heum

Viggo Sennesvik

Ken Ove Sletthaug

Kari Redse Håskjold
Nestleder

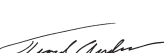

Lars Petter Bartnes

Jofrid Torland Mjåveit

Kjersti Hoff

Kay R. Kristoffersen

Live Major

Trond Andersen

Runar A. Larsen
Konsernsjef

Kontantstrøm

Tall i 1000 kr

	Konsern 2012	Konsern 2011	Morselskap 2012	Morselskap 2011
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
Resultat før skattekostnad	338 974	251 581	325 605	191 467
- Periodens betalte skatter	-62 458	-44 987	-36 155	-25 043
-/+ Gevinst og tap på anleggsmidler	-9 334	-190 748	-3 376	-190 497
+ Avskrivninger og nedskrivninger	470 152	517 735	371 641	416 072
+/- Endring i varelager	-193 525	-54 076	-184 749	24 549
+/- Endring i kundefordringer	-16 555	-127 179	-6 636	-65 218
+/- Endring i leverandørgjeld	174 699	-153 392	194 648	-201 654
+/- Resultat ved bruk av egenkapitalmetoden	-62 080	-37 727	-60 889	-37 271
+/- Poster klassifisert som investerings/finansierings aktiviteter	1 015	7 233	11 015	10 633
+/- Endring i andre tidsavgrensingsposter	-273 491	43 084	-281 810	8 771
= Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	367 397	211 523	329 295	131 810
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
+ Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	16 564	203 659	9 458	207 909
- Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-652 733	-281 934	-327 867	-205 056
+/- Endring i langsiktige fordringer	1 869	1 505	-170 295	37 778
+ Innbetalinger ved andre investeringer og utbytte	50 872	34 228	50 415	33 961
- Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	-5 361	-33 106	-86 625	-28 622
= Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-588 789	-75 647	-524 913	45 970
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
+ Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	100 000	765 000	100 000	765 000
- Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-656 404	-53 845	-636 534	-45 594
+/- Netto inn-/utbetalinger av obligasjonslån	400 000	-380 500	400 000	-380 500
+/- Netto endring i kassekreditt	-23 152	35 867	0	0
+/- Inn / utbetalinger av egenkapital	-218	8 419	-218	8 419
= Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-179 775	374 941	-136 752	347 325
= Netto endring i kontanter og bankinnskudd	-401 167	510 816	-332 371	525 105
+ Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens begynnelse	764 107	250 760	654 489	129 384
+ Likvider ved fusjon/oppkjøp	0	2 530	0	0
= Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens slutt	362 940	764 107	322 119	654 489

Nortura SA
Postboks 360 Økern
0513 Oslo

Telefon: 03070
Fax: 73 56 48 00
E-post: firmapost@nortura.no
Web: www.nortura.no